

**АГЕНЦИЈА ЗА РАЗВОЈ МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА
ГРАДА БИЈЕЉИНА**

Меше Селимовића 22А | тел. +387 55 204 024 | ЈИБ 440238060004 | Еко. код 00050910
e-mail: agencijamp.bn@gmail.com | www.agencijamp.com

ПРИЈЕДЛОГ

**ПРОГРАМ РАДА
са финансијским планом**

**АГЕНЦИЈЕ ЗА РАЗВОЈ
МАЛИХ И СРЕДЊИХ ПРЕДУЗЕЋА ГРАДА
БИЈЕЉИНА ЗА 2019. ГОДИНУ**

Бијељина, јануар 2019. године

САДРЖАЈ

1. УВОД.....	3
2. ОСНОВНИ ЕКОНОМСКИ ПОКАЗАТЕЉИ.....	3
3. ПЛАН АКТИВНОСТ НА ПОДРШЦИ РАЗВОЈА СЕКТОРА МСП-А И ПРЕДУЗЕТНИШТВА.....	4
3.1 Финансијска подршка.....	4
3.1.1 Подстицај развоја новооснованих привредника.....	5
3.1.2 Подстицај развоја постојећих МСП.....	5
3.1.3 Подстицај развоја женског предузетника.....	5
3.2 Нефинансијска подршка.....	6
4. ПЛАН ЕДУКАТИВНИХ И ПРОМОТИВНИХ АКТИВНОСТИ.....	7
4.1 Едукативне активности.....	8
4.2 Активности промоције.....	8
5. ПЛАН ОСТАЛИХ АКТИВНОСТИ.....	9
5.1 Обилазак предузећа на подручју Града Бијељина.....	10
6. ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН.....	10
7. ЗАКЉУЧАК.....	11

1. УВОД

Основ за израду годишњег Програма рада са финансијским планом за 2019. годину (у даљем тексту: Програм рада) Агенције за развој малих и средњих предузећа Града Бијељина (у даљем тексту Агенције) је Закон о развоју малих и средњих предузећа („Сл. Гласник Републике Српске бр. 50/13), оснивачка акта Агенције, Стратегија развоја Града Бијељина 2014-2023 и Стратегија развоја малих и средњих предузећа Републике Српске за период 2016-2020.

Основни задатак Агенције је стварање услова за развој малих и средњих предузећа (у даљем тексту: МСП) на територији Града Бијељина, пружање директне подршке привредницима и пружање квалитетних пословних услуга. Сектор малих и средњих предузећа има посебно значајну улогу као стабилан извор новог запошљавања и значајно доприноси уравнотежењу регионалног економског развоја.

На темељу искуства у развијеним земљама приватно предузетништво има велики утицај на економски напредак локалне заједнице.

Постизање конкурентске предности у привреди захтева иновативни приступ пословању, превасходно када се ради о знању. У том смислу, управљање у МСП мора да буде оријентисано у правцу улагања у знање и повећања продуктивности рада и знања.

2. ОСНОВНИ ЕКОНОМСКИ ПОКАЗАТЕЉИ

Подаци о стању МСП и занатско предузетнички радњи на подручју Града Бијељина у 2018. години:

- Основни подаци о стању МСП

Према подацима из Агенције за посредничке, информатичке и финансијске услуге (АПИФ) број активних привредних друштава је 1043. Од чега је микро 469, мала 427, средња 100 и 47 велика привредна друштва.

Податак добијен на основу предатих завршних рачуна за 2017. годину.

- Основни подаци о стању занатско – предузетничких радњи

Према подацима из Одјелења за Привреду Града Бијељина број активних предузетника је 1885. Од чега је 648 трговинска дјелатност, 142 превоз лица и ствари, 547 занатска, 317 угоститељска дјелатност и 231 услуге и агенције.

У складу са Законом о развоју малих и средњих предузећа статус МСП имају привредна друштва, друга правна лица и предузетници који просјечно годишње запошљавају мање од 250 радника.

Пословање у форми привредног друштва прописано је Законом о привредним друштвима и другим посебним прописима. У форми привредног друштва могу се обављати скоро све дјелатности утврђене Уредбом о класификацији дјелатности Републике Српске.

Према величини, МСП се дијеле на следеће категорије:

- микро предузећа – привредни субјекти који запошљавају до девет запослених,
- мала предузећа – привредни субјекти који запошљавају од десет до 50 запослених,
- средња предузећа – привредни субјекти који запошљавају до 250 запослених.

Пословање у форми предузетника прописано је Законом о занатско-предузетничкој дјелатности и посебним прописима којима се уређују поједине привредне области. Према овом закону, предузетници су физичка лица која обављају дјелатност производњом, прометом и пружањем услуга на тржишту у своје име и за свој рачун ради стицања добити. Физичко лице може да обавља у форми предузетника 460 дјелатности или 75% укупног броја свих дјелатности које су одређене Уредбом о класификацији дјелатности у Републици Српској.

Подршку развоју МСП на локалном нивоу пружају локалне и међуопштинске агенције те одјељења за привреду и развој и локални привредни савјети. Јачање сарадње између институција на републичком и локалном нивоу је од посебне важности за доношење прописа, креирање мјера подршке, спровођење подстицаја, едукацију и промоцију те је потребно одржавати састанке и консултације и јачати сарадњу између институција на оба нивоа.

Агенција спроводи активности у циљу локалног економског развоја путем којег локална заједница раде заједно са партнерима из јавности, пословног и невладиног сектора у циљу економског раста и стварања нових радних мјеста. Сврха локалног економског развоја је развити економски капацитет локалног подручја како би се створила основа за економски развој и квалитет живота за све а крајњи циљ је подстакнути конкурентност.

3. ПЛАН АКТИВНОСТИ НА ПОДРШЦИ РАЗВОЈА СЕКТОРА МСП И ПРЕДУЗЕТНИШТВА

Предузетништво се као избор каријере и даље не сматра позитивним или прихватљивим начином живота и сигурном егзистенцијом.

Наиме, и даље постоји страх од покретања бизниса, а најчешће се покреће из нужде. Агенција настоји уз правилно подстицање да мијења свијест и ствара прилике за нове предузетнике путем активности које ће спроводити током године у виду додјели подстицајних средстава и пружањем едукативних и информативних услуга.

Постоји потреба за подстицајним мјерама које ће имати утицаја на формирање позитивног става према оснивању нових предузећа наглашавањем позитивне стране предузетништва, представљањем добрих пракси.

3.1. Финансијска подршка

Активности подршке су усмјерене на директне подстицаје, који су у протеклом периоду дали значајне резултате у стварању нових и очувању постојећих радних мјеста.

Агенција ће подстицати развој привредних субјеката и предузетника који имају независност у пословању, доношењу пословних одлука. Структуру оснивачког капитала; најмање 50% приватни капитал кроз обезбјеђење подстицајних финансијских средстава која су обезбјеђена буџетом за 2019. годину.

Активности подршке ће се нарочито усмјерити на директне подстицаје кроз додјелу бесповратних средстава.

Агенција планира да у овој години у складу са буџетом са којим располаже спроведе три подстицајне мјере (пројекта).

Агенција спроводи активности које су усмјерене ка економском развоју кроз директне подстицаје који су намијењени:

- подршка постојећим МСП и предузетницима,
- подстицај оснивању нових пословних субјеката и запошљавању нових радника.

За подстицај развоја МСП и предузетништва за 2019. годину планирано је 80.000 КМ.

3.1.1. Подстицај развоја новооснованих привредника

Додјела средстава по основу расписаног јавног позива.

Планирана средства 30.000,00 КМ

Право учешћа на јавном позиву имају привредна друштва и самостални предузетници са подручја Града Бијељина.

➤ Регистровани 2019. године за обављање дјелатности у области:

- Производње и
- Услугне дјелатности (осим трговине и угоститељства)

➤ За следеће намјене:

- Запошљавање нових радника
- Набавку машина, опреме и алата
- Улагања у технолошка унапређења

Вријеме: мај – новембар 2019. године

Носилац: Агенција

3.1.2. Подстицај развоја постојећих малих и средњих предузећа

Додјела средстава по основу расписаног јавног позива.

Планирана средства 30.000,00 КМ

Право учешћа на јавном позиву имају привредна друштва са подручја Града Бијељина.

➤ Регистрована за обављање дјелатности у:

- области производње.

➤ За следеће намјене:

- Запошљавање нових радника
- Набавку основних средстава и опреме
- Улагање у технолошка унапређења

Вријеме: април – септембар 2019. године

Носилац: Агенција

3.1.3. Подстицај развоја женског предузетништва

Додјела средстава по основу расписаног јавног позива.

Планирана средства 20.000,00 КМ

Право учешћа на јавном позиву имају жене предузетнице са подручја Града Бијељина.

➤ Регистровани за обављање дјелатности у области:

- Производње и
- Услугне дјелатности (осим трговине и угоститељства)

➤ За следеће намјене:

- Запошљавање нових радника
- Набавку машина, опреме и алата
- Улагања у технолошка унапређења

Вријеме: јун – новембар 2019. године

Носилац: Агенција

Планирана финансијска средства за наведена три јавна позива ће бити расподијељена у зависности од броја заинтересованих корисника одређених јавних позива, а у висини укупних планираних средстава.

Неутрошена финансијска средства из једног јавног позива могу се утрошити на други јавни позив.

Реализацијом предложених програмских активности планирамо да остваримо следеће резултате.

Подстицајне мјере	Циљеви
3.1. Мјера подстицај развоја новооснованих привредника на подручју Града Бијељина	- 10 новооснованих - 10 новозапослених радника
3.2. Мјера подстицај развоја постојећи малих и средњих предузећа на подручју Града Бијељина	- 5 подржаних МСП - запослено 5 нових радника - 40 очуваних радних мјеста
3.3 Мјера подстицаја развоја жена предузетница на подручју Града Бијељина	- 5 подржаних предузетница - запослено 5 нових радника - 20 очуваних радних мјеста

3.2 Нефинансијска подршка

Постоји много изазова са којим се суочавају МСП које не могу самостално да ријеше. У условима јаке конкуренције, најважнија ствар за МСП је да нађу начин како да опстану у пословању или да га унаприједи.

Агенција ће као и у претходном периоду наставити са активностима подршке сектору МСП и предузетништву пружајући професионалну и стручну помоћ власницима привредних друштава и предузетницима, у свим фазама пословања у складу са расположивим капацитетима и кроз укључивање спољних сарадника Агенције.

➤ Нефинансијска подршка одвијат ће се кроз:

- обуку предузетника – семинари, курсеви, едукације
- развоју пословних контаката (могућности повезивања у оквиру Европске мреже предузетништва)
- информације о правној регулативи за пословање како домаћих тако и страних инвеститора,
- упутства за регистрацију пословног субјекта,
- вођење припремних радњи за дефинисање пословних активности,
- анализу пословне идеје и помоћ око избора основне дјелатности,
- пружање помоћи новооснованим пословним субјектима при изради дизајна за веб страницу, изради визит картица и цјеновника,
- посредовање у односима са институцијама на свим нивоима власти ,
- пружање помоћи у административним процедурама на локалном нивоу,
- посредовање у проналажењу локалних пословних партнера и едукацији радника.

Предложене мјере треба да доведу до бржег развоја МСП на подручју Града Бијељина.

Време трајања: континуирано у току године

Носилац: Агенција

ПРОЈЕКАТ „Успостављање и промоција менторинг услуга за мала и средња предузећа на Западном Балкану (фаза 2)

Пројекат „Успостављање и промоција менторинг услуга за мала и средња предузећа на Западном Балкану (фаза 2), реализује Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа у сарадњи са Јапанском агенцијом за међународну сарадњу (ЈСА).

Трогодишњи пројекат је дониран од стране ЈСА-е, а проводи конзорцијум јапанских фирми уз подршку експерата Развојне агенције Србије са вишегодишњим искуством у развоју менторинг система у Србији.

У циљу обезбјеђења свеобухватне и дугорочне подршке у развоју МСП креирано је менторство. Ментор има улогу пружаоца услуга, координатора и савјетника, који пружа правовремену и континуирану подршку МСП. МСП и ментори заједнички анализирају пословање и утврђују критичне тачке у пословању. Након што утврде критичне тачке пословања, ментори заједно са МСП утврђују практичан акциони план даљих активности.

Сертификовани ментори из Агенције овај пројекат спроводи на подручју Града Бијељина.

Републичка агенција ће и у току 2019. године расписати јавни позив за коришћење менторинг услуга за мала и средња предузећа.

4. ПЛАН ЕДУКАТИВНИХ И ПРОМОТИВНИХ АКТИВНОСТИ

Имајући у виду развој информационо-комуникационих технологија и њихов утицај на пословање МСП и потребу за сталним информацијама о законима, подстицајима, обавезама, пословном окружењу, неопходна је квалитетна веб странице која пружа овакве информације за предузетнике и инвеститоре.

Агенција ће, на основу искустава и запажања из предходног периода наставити:

- пружање информација у свим фазама пословног пута предузетника,
- преношење информација између институција сарадника Агенције и МСП,
- афирмацију већ постојеће добре праксе у овој области.

Агенције ће информисати привреднике и грађане, и то:

- о кредитним линијама банка, микрокредитних организација које послују на територији града, али и у цијелој РС/БиХ,
- о законској регулативи, градске и ентитетске одлуке,
- информације из разних Министарстава РС/БиХ, одговарајућих фондова и развојних институција,
- о могућностима коришћења средстава намјенских фондова и програма Европске Уније за подстицање малог и средњег предузетништва.

Активности Агенције у области информисања вршиће се кроз ажурирање веб странице Агенције, информисањем путем локалних и државних медија, као и кроз корисне брошура и информативне радионице.

Вријеме трајања: Континуирано у току године
Носилац: Агенција и спољни сарадници

4.1. Едукативне активности

Већина предузећа има потребу да се прилагођава промјенама у захтјевима купаца, дио МСП не примјењује савремене технике пројектовања и комуникације са тржиштем, гдје се помоћу модерних софтвера врло брзо мијења производ и прилагођава захтјевима тржишта.

Циљ обуке је јачање капацитета и пружање стручне подршке учесницима како би стекли потребне вјештине и знања за израду пословних планова за властите предузетничке идеје, аплицирање за финансирање пословних планова код инвеститора унапређење капацитета у вези са техничким управљањем пројектним циклусом. Пружање могућности у изградњи предузетничких способности постојећих и потенцијалних предузетника. Исто тако, имају за циљ и да охрабре младе људе да покрену властити бизнис, а они који већ имају свој бизнис да га унаприједе.

Путем обука које планирамо организовати заинтересованим привредницима да унаприједе своје вјештине у областима:

- Бизнис планирање
- Појам и значај веб дизајна у савременом пословању
- Друге теме, по потреби привредника

Агенција планира да врши и едукацију својих запослених у виду одласка на семинаре и обуке у циљу јачања капацитета, нарочито у областима везаним за припрему и имплементацију развојних и других пројеката.

Вријеме: март - новембар

Носилац активности: Агенција и спољни сарадници

4.2. Активности промоције

➤ Промоција предузетништва жена

Развој предузетништва жена је препознат као веома битан за укупан економски развој. Међутим, још увијек постоји одређена дискриминација жена у пословању а предузетнице чешће оснивају и воде предузећа у областима које се сматрају „мање битним“ за економски раст и развој (малопродаја, услуге, образовање и друго) у односу на област производње и високих технологија. Предузетништво жена је битно и за улогу жене у друштву.

Агенција је у претходном периоду имала директне подстицаје за жене, овом приликом настојимо да укажемо на значај и улогу жене у друштву јер се жене, осим пословних, сусрећу и са другим препрекама као што је усклађивање породичних и пословних обавеза, препреке при посједовању имовине и уговарању, као и приликом запошљавања и samozapoшљавања.

Учешће жена у привреди Републике Српске је видљиво из чињенице да је око 30% субјеката у власништву жена те да је учешће жена у укупном броју запослених око 40% укупног броја запослених.

Циљ промоције; развој женског предузетништва, доношење програмске подршке, обуке, бољи приступ финансијама и удруживање предузетница.

➤ Промоција предузетништва код младих људи

Промоцији предузетништва код младих која има за циљ покретање предузетничког духа код младих људи и подстицање оснивања нових МСП. Обуку младих људи у циљу покретања бизниса као избор каријере и прихватљив начин живота и сигурну егзистенцију.

Агенција ће радити на изради „Меморандума о сарадњи са средњим школама“ у циљу сарадње са образовним институцијама.

„Глобална седмица предузетништва“ – свјетска кампања која има за циљ стварање предузетничке културе међу младим људима и њихово повезивање, гдје се током једне седмице спроводе активности са циљем да покрену следећу генерацију предузетника.

- У 2019. години, Агенција ће организовати промоцију својих активности организовањем „округлих столова“:
 - Промоција предузетништва жена
 - Мали бизнис као избор каријере
- Агенција ће учествовати у манифестацијама које ће организовати друге организације и институције, као што су:
 - Промоцијама привредних догађаја које организују Министарства РС,
 - Форуму о привредној сарадњи Републике Српске и Србије,
 - Међународном сајму некретнина и инвестиција Бања Лука,
 - Промоцији Европске мреже предузетништва намијењене привредницима у Републици Српској и другим промоцијама програма који су намијењени подстицају развоја привреде,
 - Привредним сајмовима у оквиру који ћемо презентовати рад Агенције и потенцијале Града Бијељина.
- Израда приручника и водича:
 - Водич за регистрацији будућих привредника
 - Водич за регистрацији будућих предузетника
 - Водич шта регистровати? ДОО или СП

Редовно ажурирање постојеће интернет странице, учествовање на сајмовима у земљи и у региону, активна сарадња са писаним и електронским медијима.

Вријеме трајања: Континуирано у току године

Носилац: Агенција и друге организације и институције.

5. ПЛАН ОСТАЛИХ АКТИВНОСТИ

Агенција ће спроводити и активности везане за:

- Праћење и усклађивање законских прописа, неопходних за рад Агенције
- Праћење законских прописа из области предузетништва
- Вођење процедура јавних набавки у складу са законом и Планом јавних набавки
- Израда неопходних правилника
- Праћење стања буџета и поступање по смијерницама надлежног одјељења
- Припрема материјала и одлука за сједнице Управног одбора, које су након усвајања упућиване надлежном одјељењу
- Сарадња са локалним агенцијама, владиним и невладиним институцијама и сл.

5.1. Обилазак предузећа на подручју Града Бијељина

Једна од редовних активности Агенције је и обилазак предузећа. Ова активност односи се на обилазак предузећа која су користила подстицајна средства (контрола намјенски утрошених средстава) и обилазак осталих предузећа (новооснованих предузећа, потенцијалних предузетника, и др.).

Кроз непосредни контакт са предузетницима и онима који би то жељели да постану прикупит ћемо информације о томе шта су основне потребе, проблеми и препреке развоја предузетништва на подручју Града Бијељина.

Вријеме трајања: Континуирано у току године
Носилац: Агенција

6. Финансијски план за 2019. годину

Еко. код	ОПИС	Буџет 2019
411	ПЛАТЕ И НАКНАДЕ ЗАПОСЛЕНИХ	127,980,00
411 100	Бруто плате запослених	109.700,00
411 200	Бруто накнаде запослених	18.280,00
412	РАСХОДИ ПО ОСНОВУ КОРИШЋЕЊА РОБА И УСЛУГА	13.300,00
412 200	Расходи по основу комуналних и комуникационих услуга	1.700,00
412 300	Набавка материјал	1.400,00
412 600	Путни трошкови	4.000,00
412 700	Расходи за стручне услуге	2.800,00
412 900	Остали неklasификовани расходи	3.400,00
412900	Расходи за рад ван радног односа	11.941,00
	Накнаде за управни одбор	11.941,00
415	ТЕКУЋЕ ПОМОЋИ	80.000,00
415 200	Подстицај развоја малих и средњих предузећа	80.000,00
УКУПИ	РАСХОДИ:	237.753,00

7. ЗАКЉУЧАК

Програм рада Агенције за развој малих и средњих предузећа за 2019. годину, урађен је са циљем унапређења пословног окружења на подручју Града Бијељина са циљем повећања броја новооснованих привредника и повећања броја запослених.

Финансијска помоћ која се спроводи путем додјеле бесповратних средстава планирана је у складу одобреног финансијског оквира у Буџету Града Бијељина који је усвојила Скупштина Града.

Планирана средства за реализацију Програма рада распоређена су у складу са оквирним износом средстава прихваћеним од стране надлежних одјељења.

Планираним средствима ће се спровести три подстицајне мјере (пројекта), активности на едукацији привредника те промоција Агенције и потенцијала Града Бијељина.

Додјела средстава за мала и средња предузећа вршиће се путем јавних позива који ће бити објављени у средствима јавног информисања.

Нефинансијска подршка одвијаће се кроз разне видове подршке у виду свјетодавних, промотивних и услужних помоћи.

Управни одбор као орган управљања Агенције, има активну улогу у вршењу општег надзора пословања Агенције и предузимању мјера за ефикасно и рационално вршење послова из дјелокруга Агенције и остварења планираних активности.

ДИРЕКТОР
Славиша ЈОВАНОВИЋ

Број: 52 /19

Датум: 21. јануар 2019. године